
Lyrik af

Kaj Munk

Udgivet i 2018. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Kilde Munk, Kaj, 1951. *Vers om Syndefaldet*, København: 1951 Privattryk, Arnold Busck.

Vers om Syndefaldet

PRIVATTRYK

Dette Privattryk
er ikke i Boghandelen og er kun
udsendt til en mindre Kreds i December 1951;
det maa ikke gøres til Genstand
for Anmeldelse

Titlen er hentet fra
»Foraaret saa sagte kommer«,
Mindeudgaven 1949,
Side 196, øverst

PAA min 70 Aarsdag u. 29. November 1941 — midt i Besættelsens Mørke - skænkede Kaj Munk mig det Manuskript, der er Grundlaget for denne lille Bog, som nu med Fru Lise Munks venlige Tilladelse udsendes til en mindre Kreds, idet jeg beder om, at den ikke maa blive gjort til Genstand for offentlig Omtale.

Smudstitelbladets Forside er en Gengivelse af Omslaget til Originalmanuskriptet. Paa Bagsiden følger Kaj Munks »Gavebrev«, som stod paa Bindets Inderside, og til sidst her i Bogen vil man finde endnu to Hilsner, jeg modtog fra Digteren paa den samme Fødselsdag, og en morsom Lykønskning fra Kaj Munk til en anden Festdag.

Arnold Busck

»Det er fuldbragt,« saa lyder Herrens Stemme,
Alskaberens vidunderlige Ord,
og nyskabt Manden kan nu ret fornemme,
hvor dog Guds Kærlighed er evig stor;
og intet, intet kan for Adam hæmme
det fagre Skue af den skyldfri Jord.

Og Manden vandrer om i Havens Gange,
mens Barmen fyldes af Begejstrings Ild;
rask gaar han fremad, han er ikke bange,
thi Farer kender han jo intet til;
og overalt han hører glade Sange
og Uskyldsstrubers rene, skønne Spil.

Han aldrig forhen hørte, saa og lærte,
alt, hvad han ser, ser han for første Gang;
thi mægtigt svulmer da hans skyldfri Hjerter,
og Barmen tykkes næsten ham for trang;
end føler Adam ingen Sorg og Smerte,
end kender han ej Luesværdets Klang.

Nej, Adam vanker salig om i Haven,
opfyldt af Glæde og Uskyldighed,
alt mens i Haanden glad han knuger Gaven,
som Skaberen ham har begavet med;
ja, fast i Haand han holder Herskerstaven,
hvormed han over alt skal holde Fred.

Og mens han fremad skrider, aabenbarer
sig mer og mere skønt af Paradis;
hør! alle Havens fjerbeklædte Skarer
udjubler evig Tak og Lov og Pris
til ham, der skabte, ham, der dem bevarer,
lyksaligglade, hver paa egen Vis.

Mens nogles Stemmer ud fra Buske klinger,
hvor de har gemt den lille, vævre Krop,
saa andre sig højt op i Luften svinger
og sætter sig i høje Træers Top,
og andre hæver sig paa lette Vinger
mod Skabertronens lyse Guldsol op.

Og alle Dyr omkring ham glade iler
og nogle lægger ved hans Fod sig ned,
og nogle leger, medens andre hviler,
men blandt dem allesammen er der Fred,
og Adam nikker, Adam ler og smiler
og fatter svagt, at Gud er Kærlighed.

Skønt højt det jubler i hans Bryst, gaar stille
og taus han mellem Havens Træ'r af Sted;
han ser Duggdraaber lyne, finkle, spille
i tusind fagre Farvers Yndighed;
som sjældne Perler ser han dem nu trille
omkring ved Flodens græsbebranste Bred.

Men selve Floden - Under dog at skue!
i Zigzag den forbi hans Blik sig snor
paa Steder blaa som Himlens hvalte Bue,
paa Steder graalig som den nøgne Jord,
men fuld af Glans fra Solens stærke Lue,
hver lille Bølge i et Straaleflor.

Liv overalt - Fisk bolttrer sig i Vandet,
og der staar Blomst ved Blomst og Blad ved Blad;
paa Knæ da synker Adam overmandet
af Fryd for Livet, mens han beder: »Lad
mig takke dig, o Gud, jeg kan ej andet;
tak for din Naade, som gør sjæleglad!«

Og Herren, der vil altid gerne høre
paa den, som har ham ret af Hjertet kær,
han svarer mildt: »Du maa dit Maaltid gøre
paa Frugterne af alle Havens Træ'r;
kun Kundskabstræet maa du ikke røre;
den dø, som spiser af dets Æbler der.«

Og Adam ser, og højt hans Hjerte banker,
mens Blikket dvæler baade fjernt og nær;
der hænger de i store, modne Ranker,
foryldt af Solens rene Farveskær;
omkring end mere henrykt Manden vanker
og plukker, sanker, spiser her og der.

Er Adam mæt, da hviler han paa Landet
ud i det bløde, bøjelige Græs
og slukker Tørsten ved en Drik af Vandet
i Floden, der sig bugter som et S;
men Adam er et Menneske, ej andet,
det kendes paa, at det er utilfreds.

Thi da han ser og hører Lov opstige
fra alt *i Fællesskab* i Paradis,
da vover han til Skaberen at sige:
»Hver Slægt og Art kan paa sin egen Vis
i Fællesskab dig love i dit Rige,
kun jeg maa *ene* sjunge ud din Pris.«

Gud ser, da Bønnen gennem Havens Grene
er baaret til ham af den svale Vind,
det er ej godt, at Mennesket er ene,
og dysser Adam i en Slummer ind;
fra Siden tager han et af hans Bene
og danner Hjælpen efter Mandens Sind.

Da Adam vaagner, hvilket saligt Skue
frembyder'ikke for hans Blik sig her!
med Kinden fuld af røde Rosers Lue,
med Kroppen helt som Lilier hvid og skær,
med Øjets Blaa som Spejl af Himlens Bue,
i fagre Lokker svøbt staar Kvinden der.

Og Solen hendes Legeme forgylder
med rene Straaler fra det skyfri Hvælv,
og Adam hører den, hvem alt han skylder,
imens hans Barm nu svulmer som en Elv:
»Fryd dig! thi det, der nu dit Hjerte fylder
med Guddomsmagt, det er mig selv, mig selv.«

Og under Havens skyggefulde Grene
gaar Adam rundt iblandt de store Træ'r;
men nu han vandrer ikke mere ene
omkring og alt betragter fjernt og nær;
thi ved hans Side gaar den uskyldsrene,
den himmelsksøde, han har hjertenskær.

Men midt i Freden,
Uskyldigheden,
kort sagt i Eden
det Kundskabstræ
staar saa alene
med mørke Grene,
hvor Fuglen ene
ej søger Læ.

I alt henede
tør Fugle lede
om Plads til Rede,
kun ikke her,
paa Kviste tynger
de let og gynger
og glade synger
fra andre Træ'r.

Blandt Blomst og Blade
de tager Stade
og kvidrer glade;
de intet skyr,
sin Dont hver røgter,
kun det de frygter
og fra det flygter.
De andre Dyr

de leger, blunder
og altid stunder
til Skyggen under
de tætte Træ'r,
i Græsset sover,
gaar derhenover,
men ingen vover
det Træ sig nær.

Og Adam gruer,
saa snart han skuer,
hvordan det truer
saa mørkt og sort;
saa tit det hænder,
et Angstblik sender
han det og vender
sig hastigt bort.

Naar Eva vanker
i Elskovstanker,
mens Hjertet banker,
blandt Blomst og Blad
og føler Freden
og Kærligheden
som Hjertets Eden
og Sjælens Bad

og glad kan smile
og bort vil ile
for sødt at hvile
ved Adams Knæ,
som Engel svæver
af Sted og bæver,
da mørkt sig hæver
det dystre Træ,

og mens hun stirrer
og sig forvirrer,
de Blade dirrer
mærkværdigt nu,
og fælt det skumler,
og svagt det mumler,
saa Eva tumler
i lammet Gru.

Frygt vinder Sejer,
hun rask sig drejer,
men Kraft ej ejer
at komme væk,
det hvisler, klynker,
sig Grunden rynker,
til Jord hun synker
i ukendt Skræk.

Hun op sig driver,
lidt modig bliver
og sig begiver
til Adam hen,
at hun for dette
kan Hjertet lette
og alt berette
sin elskte Ven.

Hun til ham iler,
i Taarer smiler
og ud sig hviler
nu ved hans Barm,
hans Blik kan tindre,
han Sorg kan lindre
ved at erindre
om Herrens Arm,

om ham, der sagde,
der Almagt lagde
i Ord, han sagde,
saa alt blev til,
den rene, klare,
der dem bevare
med Engleskare
bestandig vil.

Endnu lidt rystet
hun trykker trøstet
sig nu til Brystet
af Adam ind,
snart glemt hver Skygge
kan Kys han trykke
i Elskovslykke
paa Rosenkind.

Da Dag dør Døden,
og Himmelgløden
i Aftenrøden
i Hav bli'r døbt,
i Straaledansen
og Renguldsglansen
og Purpurkransen
er Vesten svøbt.

Mens svale Vinde
opstaar her inde,
kan de to finde
velsignet Ro.
Og Taager hæver
sig op og bæver
og kærligt svæver
omkring de to.

Men mod Himlen snor sig Afgrundskrybet
 op fra Dybet;
 gerne ligger det i dybe Dale
 dvask i Dvale;
 træskere end alle Dyr paa Jorden
 er det vorden.
 Engang var det herligt, stort og prægtigt,
 stærkt og mægtigt,
 levede i alle Engles Paasyn
 for Guds Aasyn,
 ja, var selv en Engel god og kærlig,
 skøn og herlig,
 havde tit Alskaberen i Tale
 i hans Sale;
 men da glemte det for Lyst til Magten
 Himmelpagten,
 at ved Kærlighed er i Guds Rige
 alle Lige,
 underordnet ham, ved hvem ved Ordet
 alt er vordet;
 og i Magtbegær mod Gud det rejste
 sig og knejste.
 Men da saa de andre blev bekendte
 med, hvad hændte,
 vendte de med Gys sig og Forfærden
 fra hans Færden;
 nogle faa, han loved Sejr at vinde,
 lænkebinde
 Herskeren, og selv beherske Verden,
 støtted Færden.
 Kun et Ord fra Gud - i Afgrundsdybet
 styrter Krybet;
 kun et Ord - fra Himmeriges Haller
 mat han falder;
 ned, hvor kolde, klamme Taager skumler,
 knust han tumler,
 ligger sønderslaaet og bedøvet
 der i Støvet
 og forvandlet til en slimet Slange,
 lumsk og bange
 fra en Skabertjener lys og prægtig,
 stor og mægtig;

Atter kravler opad lumsk og bange
Afgrunds Slange;
nu vil han som aldrig forhen prøve
at berøve
Herredømmet ham, hvem alt han skyldte.
Fryd ham fyldte,
hvis Gud Magten over det, han skabte,
bare tabte,
hvis Gud kunde ned i Afmagt trykkes;
vil det lykkes?
nu af denne Gang alting afhænger;
han vil længer
ej med Vold, men nu med Sned og Liste
Lykken friste;
denne Gang det være skal den sidste,
alt maa briste,
eller og maa gylden Lykke findes,
Sejren vindes.

Eva smiler
let og iler
gennem Haven hen.
Blikket sænker
sig, hun tænker
paa sin elskte Ven.

Roser hænger
her og trænger
sig om hende ind;
Rosenlue
er at skue
og paa Evas Kind.

Blaa Violer
fro sig soler
lykkelige, smaa;
blaa Kærminder
overvinder
ikke Øjets Blaa.

Valmublade
rødmer glade
nikker, slumrer sødt;
Farven funkler,
men fordunkler
ikke Læbens Rødt.

Rene, skære,
Lillier kære
staar og sitrer lidt;
hvidt de straaler,
dog ej maaler
sig med Kroppens Hvidt.

Solen brænder
klart og sender
rene Straaler ned;
ren er Varmen
og i Barmen:
Ild af Kærlighed.

Som hun Floden
tæt for Foden
løbe, glitre ser,
selv hun iler
frem, hun smiler,
hun lyksalig ler,

Røsten hæver,
Toner bæver
fra det skyldfri Bryst;
Lærker muntre
maa beundre
hendes rene Røst.

Væn og vakker
Gud hun takker
nu i Sang og Bøn;
Sangen klinger,
om hun springer
let og underskøn.

Om sig kigger
hun saa sikker,
synker brat i Knæ;
angst hun gruer,
thi hun skuer
dunkle Kundskabstræ.

Men da kan hun pludselig fornemme
en for hende ukendt Stemme,
hun fra nu af ej skal glemme;

ej til Hjertet gaar den, til Fornuften
hvisler den igennem Luften;
da bortvejrer Rosenduftten;

og da Eva ser op i det samme,
ser hun Kundskabstræets Stamme
i en blaalig, gullig Flamme,

der forandrer sig saa mange Gange,
mens Hun den betragter bange,
og til sidst bli'r til en Slange,

som i Kundskabstræets vide, svale
Skygge basker med sine Hale
og begynder saa at tale:

»Hil, høje Kvinde!
hil, Herskerinde!
som ensom inde
blandt Rosers Ranker
med Varme vanker
i tause Tanker,
mens Adam ene
blandt Stok og Stene,
i grønne Grene,
paa tyste Tinder,
hvor Vin sig vinder,
jer Føde finder.
Du lyse, lette!
kan du da dette
mig ret berette,
hvi - vanlig væver –
du bange bæver,
hvor højt sig hæver
mod Troens Trone
med Torden-Tone
i Krans og Krone
det Træ, som træder
i Klogskabs Klæder,
i herlig Hæder
for Skud, det skyder,
som Frugt, der fryder,
som Æbler yder,
frem for alt andet,
der da blev dannet
i Verdens-Vandet,
undtagen eder,
for hvem vidt breder
sig Saligheder?«

Saadan lumsk den hendes Angst benytter,
og mens snedigt Ord den bytter,
hun opmærksomt til den lytter.

Eva aner ikke Slangens Snarer,
kender jo ej List og Farer,
mens troskyldigt hun den svarer:

»Jeg kan vandre roligt, trygt
overalt i Landet
og kun her af sælsom Frygt
bliver overmandet.

Aarsagen jeg ikke kan
sige dig saa lige,
hvi Mandinde nu og Mand
om det Træ maa vige.

Og hvad Frygt er for en Ting
let ej kan forklares,
naar jeg vanker her omkring,
kun den aabenbares;

men den tykkes mig forsandt
som en Truselslænke om,
at Saligheden svandt,
kan man det sig tænke.

Se, i Tidens Morgengry
just, da alt var vorden,
Gud fra solbestraalte Sky
skued over Jorden;

intet Verdens Skaberdrot
ud af Syne tabte,
fandt, at alt var saare godt,
hvilket selv han skabte;

og fra Himlens Haller ned
han til Jorden dalte,
og i Faderkærlighed
saa han til os talte:

»Hersk! former jer! nyd! kun spis
Kundskabstræets Frugter
ej! thi da med Dødens Ris
eder tungt jeg tugter.«

»I himmelsk Hæder
og Glans og Glæder
frit I da æder
af Frugt, som fryder
og Ungdom yder,
hvo nemt den nyder?«

»Ja, vi gerne spise maa
ud af alle Frugter;
kun det Træ skal urørt staa,
hvorom du dig bugter.«

»Naar I undtager
den Æble-Ager,
der rankest rager
mod Troens Trone
med Torden-Tone
i Krans og Krone,
det Bud, Gud byder,
I let da lyder,
naar nemt I nyder.«

»Spise maa vi, hvor vi gaar,
kun det Træ ej røre;
thi vi da en Synd begaar,
som til Død maa føre.«

»Forklar - jeg fatter
ret ej - da atter,
du Dagens Datter,
hvi væk du viger
og skrækfyldt skriger,
hvor stolt det stiger?«

»Selv jeg ej forklare kan,
hvi det saa kan være;
men det knejser stolt forsand
i ærværdig Ære.

Grene skælver højt i Luft
utilgængelige,
og en sælsom Trylleduft
tykkes mig opstige.

Bladene de hænger der
mørke, skumle, dunkle,
aldrig naar et Straaleskær
paa dem klart at funkle.

Ej belyst af Solens Skin
Frugt paa Grene tynger,
aldrig naar dem nogen Vind,
aldrig svagt de gynger.

Andetsteds ej høres sligt:
Tordenrullen lyder
i dets Krone gyseligt,
gennem Mulmet bryder.

Derfor vel ukendte Skræk
her mig overfalder,
medens rask jeg iler væk,
did hvor Adam kalder.

Stivnet staar det her paa Jord,
mørk trods Himmelgløden;
gennem Kronen kun eet Ord
hvisler, suser: Døden.«

»Du, Perlers Pige,
bør saa ej sige
i Retfærds Rige.
Selv skal saa sagte
I paa det agte,
det tro betragte,
det skarpt beskue,
og kækt kun kue,
hvad tros at true.«

Slangen hænger først som rent bedøvet,
hæver saa sig højt fra Støvet,
skaar med Halen vildt i Løvet

og afhugger Grene, Blade, Kviste,
som den harmfuld løs maa vriste,
mange maa fra Stammen briste.

Og for første Gang naar Solens Flamme
skue Kundskabstræets klamme,
kolde, dunkle, tykke Stamme.

Se! det funkler, lyner, straalere, skinner,
dunkle Kundskabsskygger svinder,
Guldsols Straalevæld fremrinder.

Eva - Eva ikke længer gruer,
salig Fryd i Øjet luer,
mens hun skuer, skuer, skuer.

Dunkel Gru ej mer om Træet ruger,
mer ej Angst og Rædsel knuger,
Mod og Fryd fra hende suger.

Ukendt Trang til ukendt Daad her svæver,
undersalig Duft sig hæver,
Pigebarmen frydfuldt bæver.

Under Himmelglødens Purpurlue,
under dybblaa, hvalte Bue
er vidunderligt at skue

dunkle Træ i Lysets klare Zone
under Skabergudens Trone,
Livets Kraft i Dødens Krone!

Tordenen, som stadig kan fremvælde,
er et Kæmpekvad, der mælde
vil om Skabergudens Vælde.

Bladene, der aldrig syntes kønne,
funkler nu i Solen skønne,
fyldige og mørkegrønne.

Æbler! hvilket Skue! Hjertet banker,
Frugter uden Grænser, Skranker,
store, rosenrøde Ranker.

Moden, trind og rund er hver at skue,
tung - hver Gren er som en Bue –
farvet rød af Livskrafts Lue.

Liv, der ler paa Dødens Le saa frodigt,
stærkt og glødende og modigt,
ikke svagt og blegt og blodigt.

Og mens Træet yndigt Syn frembyder,
Eva ret sin Sjæl nu fryder,
skuer, ser, med Øjet nyder.

Og tilsidst, berust af Saligheden,
skrider hun igennem Eden
for hos Adam nyde Freden.

Og med Blikket straalefyldt af Lykke
kan hun nær hans Barm sig rykke,
i hans varme Favn sig trykke.

Næste Dag ung Eva iler
glad og let i Hu,
did hvor dunkel Gru
fordum var, nu mer ej hviler.

Kundskabstræ't hun atter finder
svøbt i Herlighed;
Slangen op og ned
atter snildt sig om det vinder.

Og den kan sig ret fornøje,
da den skuer her
Eva komme der;
Sejersfryd lumskt er i dens Øje.

Blødt den basker med sin Hale,
kigger sødt og mildt
og begynder snildt
paa sin fine, fagre Tale:

»Gud bød, det bedste
selv Gud vil gæste,
nyd I det næste.
Han fandt fornøden,
I døde *Døden*,
fik her I *Føden*.
Lad Truslen true,
du skønt kan skue
paa Frugt *Livs Lue*.
Gør brat kun *Brøden*!
Æd ufortrøden!
Du dør ej Døden!«

»Skal vi ikke her paa Jord
tro, hvad Herren siger,
gør vi Ret, om fra hans Ord
væmmeligt vi viger,

om vi ej det ringe Bud
følger, som han byder,
om Alverdens Skabergud
ikke fromt vi lyder,

om nu vi, som sødt paa Jord
Saligheder høster,
rent forglemmer Almagtsord,
følger egne Lyster?

Ogsaa for den strænge Straf
bange, bleg jeg bæver;
det, som Verdens Skaber af
mig og Adam kræver,

er saa ubetydeligt,
efter hvad jeg mener,
at vi, tør vi vove sligt,
bitter Straf fortjener.

Og den Straf, saa talte han,
Faderen, er Døden;
hvad det er, forklares kan
kun ved Straf for Brøden.«

»Æd ufortrøden!
Gør brat kun Brøden!
Du dør ej Døden!«

»Du paany da sige tør,
Gud fra sandt tør vige!
Saa hans egen Skabning bør
visselig ej sige.

Fuldt og fast paa Gud jeg tror,
kan troskyldigt lide
paa hans Almagts Sandhedsord
rene, uskyldshvide.

Naar han siger: »Dø du maa,
hvis mit Bud du bryder!«
stoler jeg forvist derpaa,
fro og from ham lyder.«

»Æd fortrøden!
Gør brat kun Brøden!
Du dør ej Døden!«

»Nej, at Sandheds Gud ej vil
alt ej sandt fordømme,
faar du aldrig Eva til
utro at indrømme.«

End ej lykkes Slangedaaden;
Krybet, som det ser,
prøver saa ej mer,
men forandrer Fremgangsmaaden.

»Vil ej jeg vige
i Retfærds Rige
fra sandt at sige,
jeg ret berette
da maa dig dette,
dig, lyse, lette,
at fast Gud Fader
i Himlen hader
al Løgn og lader
kun Sandhed sige
og Løgnet lige
med Kraft bekrige.
Fandt han fornøden,
du døde Døden,
fandt her du Føden,
da dør du Døden,
gør brat du Brøden;
dog - *hvad er Døden?*«

»Hvad den store Skabermænd
mente vel med Døden,
ja, det jeg forklare kan
kun ved Straf for Brøden.«

Slangen hidtil Talen førte
smigrende og blødt,
sledskende og sødt;
lokkende var det, hun hørte.

Men nu under Træers Kroner
mæler stolt og stor
den hvert enkelt Ord,
saa som Torden Talen toner:

»Ogsaa jeg er mægtig Fyrste, styrer stolt en herlig Hær,
 over store Engleskarer svinger jeg mit Herskersværd;
 mens ved Kærlighed Gud styrer alle sine mild og glad,
 saa behersker jeg nu alle mine blot ved Frygt og Had;
 rede staar hver enkelt Tjener til at følge mindste Vink,
 til at falde ned og prise mig ved Blikkets blotte Blink.
 Som Guds Tjener har jeg levet hist i Himlens Herlighed,
 men hans Angst for Tab af egen Vælde væmmedes jeg ved,
 han er Kærlighed, naar derved Egenkærlighed forstaas,
 ene vil han alt beherske; aldrig, aldrig han formaas
 til en andens Hjælp at bruge, lytte til en andens Raad,
 derfor rejste jeg forbitret, harmfuld mig til Heltedaad,
 og jeg kunde nu med andre, som hans Herskesyge saa,
 uden Hindring ned fra Herrens høje Himmelhaller gaa;
 herligt jeg i Hel behersker denne høje Heltehær,
 hvor vi vældigt vil til Verdens Ende svinge Trodsens Sværd; men jeg har i fordums
 Dage, som du før at vide fik,
 bøjet mig i Himlens Haller for Alfaders Sandhedsblik,
 og jeg ved, at al hans Tale er kun Sandhed ren og skær;
 derfor dør I begge Døden, hvis I rører Frugten der;
 thi han sagde jo, I døde Døden, om hans Ord I brød;
 men se du og Adam kender jo det mindste ej til Død.
 Dog - lad mig med et Eksempel ret belyse mine Ord,
 hvis nu jeg var Havens Herre, Skaber af den skønne Jord,
 og jeg bød: Du alt maa æde paa de gyldne Æbler nær,
 som vidunderdejligst funkler midt i Solens Straaleskær,
 thi hvis det du gør, da slynger jeg i Flodens Vand dig ned,
 da du ej dem turde røre, angst for hvad jeg trued med;
 thi du ved, at hvis du længe bliver i den klare Flod,
 risler der en bange Gysen gennem ungdomsfriske Blod;
 dog - var nu der dybt i Floden en mer gylden, fager Frugt,
 da mit Ord var ej en Trusel, men et Løfte stort og smukt,
 da betød blot det at slynge dig i Flodens Vande ned
 at forskaffe dig en større, mere salig Sjældenhed.
 Ligervis er det med Døden, truende ser Ordet ud;
 dog - *det Død at dø betyder det at vorde lig med Gud.*
 Blot din Tunge rører Æblet, er Alverden i din Magt,
 kun den ringe, lille Handling - alt er da dig underlagt.
 Da kan du og Adam føle Livets underfulde Lyst
 sødt og saligt ret for Alvor gennemstrømme Ungdomsbryst,
 I kan, hvo I vil, i Afmagt styrte, knuse rent til Støv,
 I kan gulne eller grønne Træers skyggefulde Løv,
 I kan frem paa Guldsky'r seile i det høje Himmelhvælv,
 I kan byde alt i Verden enten »Fryd dig« eller »Skælv«,
 I kan slynge Klippetinder bort ved kun et Almagtsord,
 I kan skabe nye Verd'ner feirere end denne Jord

Hun vil spørge mer - bag Ranker
den forsvinder brat;
og hun staar forladt,
synker hen i dybe Tanker.

Som en lokkende Leg
ad den væneste Vej,
men hvor Torne blandt Roserne river,
gyder gyseligt Gift
i den ringeste Rift,
saa afsindig og blodig man bliver –

som en nydelig net
og saa lysende let
Sæbeboble, der blusser og blinder
som den skønneste Skat,
men som brister saa brat,
og i Sæbeskum sviende svinder –

som en dræbende Drik,
man forførende fik,
og som smagte saa godt ved Begynden,
men som bitterligt bed,
saa man levende led,
til til Død man var syg - saa er Synden.

O, hvor yndigt er at skue
Kundskabstræets gyldne Frugt!
se, i Modenhedens Lue
funkler hvert et Æble smukt.

Hvor har Eva kunnet grue
før for det, nu maa hun le!
o, hvor saligt at beskue,
at betragte, at bese!

Tæt for hendes Øje hænger
der et Æble tungt og net;
Eva vover sig end længer
frem for at bese det ret.

Hvilken Smag maa til det høre!
hvor det rødmer fint og sødt!
o, med Haanden blot det røre!
o, blot klappe det saa blødt!

Kun en Bid - og ikke nøle,
og almægtig han og hun –
nej, hun vil det kun beføle
i en liden, salig Stund.

O, hvor det i Form sig runder
fint og bøjeligt og sødt,
og dets Skind, o, hvilket Under,
hvor det dog er glat og blødt!

Men mens hun beføler, vender,
undersøger, klapper det,
løsner det i hendes Hænder
sig fra Grenen, o, saa let.

»Døden dør I, hvis I æder
af det Træ,« saa talte Gud;
derfor hun ej overtræder
herved Verdens Skabers Bud.

Og mens hendes Øjne luer
snart af Glæde, snart af Skræk,
hun sit Æble ret beskuer
for at slynge straks det væk.

Dog - endnu en Stund hun fryde
vil sig med den fagre Frugt,
kun en Stund for og at nyde
ret dens søde, lækre Lugt.

Kun dens Skind med Tungen røre,
presse Læben svagt imod!
o, hvor godt det dog kan gøre,
svale Læbens hede Blod!

O, kun lade Tungen glide
ad dens fine, røde Skind,
lade Tænderne de hvide
trykke svagt mod Æblet ind;

det kan aldrig Hul jo pille,
Saft ej slipper ud forsand;
jo, paa Tungen hun en lille
bitte Draabe mærke kan . . .

Et Knald,
et rallende, drønende, skærende Skrald,
en dundrende, rullende Torden.
En vild,
svovllugtende, knitrende, blaagullig Ild,
forbindende Himlen og Jorden.

Et stort
og gyseligt truende Dække af sort
sig samler paa Himlen i Bunke;
i Nat,
i Mulm og i Taager indhylles saa brat
Dagshimmelens glødende Funke.

Et Skrig,
en Jamren paa Rædsel og Smerte saa rig
opstiger nu lydt alle Vegne;
men brat
forstummer hver Røst i den kulsorte Nat,
mens skrækslagen Eva maa blegne.

Og med
Forfærdelse synker i Græsset hun ned,
og næppe formaar hun at aande.
Regn ned
for første Gang styrter med Frygtelighed,
som hulkede Himlen i Vaande.

Med sit Hoved hvilende paa Armen
ligger Adam sødt med Elskovsvarmen
blussende med ædel Kraft i Barmen
i det silkebløde, friske Græs;
mens han der i salig Lykke hviler,
fro hans Tanke om i Haven iler,
did hvor Eva løber let og smiler
saa lykkelig og med alt tilfreds.

Kærlighed og Fred han ene nyder,
alle Vegne Fuglesangen lyder,
fagre Blomster sødt hans Øje fryder,
Floden glider glitrende forbi;
og hans rene Tanke did ham fører,
hvor i salig Uskyld hun sig rører –
da paa en Gang gyseligt han hører
Larmen af Naturens Raseri.

Aldrig før han sligt fornam, det skralder,
Drøn paa Drøn igennem Rummet gjalder,
korte Glimt og skarpe Gnister falder
ned til Jord fra Himlen; og i Skræk
op han hastigt springer for at finde
sin Medhjælperske, sin elskte Kvinde –
ak! da raver om han som i Blinde:
Solen sank i sorte Skyers Sæk.

Hvor er Eva? hvor han maa sig græmme!
en afsindig Angst han kan fornemme;
og da hører klart han Altets Stemme
skrige Ve i gyselige Nat.
Regnens Draaber vildt omkring ham danser;
da i Bøn han synker. Regnen standser;
brat forsvinder Lynets vilde Lanser,
Himmelgløden bryder Mulmet brat.

Og mens Fuglesangen nu forkynder,
Saligheden atter skønt begynder,
Adam nu i bange Anen skynder
søgende sig gennem Haven hen.
Da han sig nær Kundskabstræ't befinder,
og hver Skygge bort fra Himlen svinder,
medens skønt forklaret Solen skinner,
standser han og ser sig om igen.

Da han videre vil gaa bedrøvet,
ser han Eva ligge der i Løvet
og med Læben blaaligbleg i Støvet -
- væk var veget væne Valmuglød; -
heftigt, hørligt højt hans Hjerte hamrer;
han til Evas matte Arm sig klamrer,
mens han tigger, trygler, beder, jamrer,
skriger: »Himlens Gud! er dette Død?«

Men altsammen synes det forgæves,
sikkert noget andet, mere kræves;
kun at Barmen sænkes svagt og hæves
vidner, at hun end kan røre sig;
og han trygler frem sin bange Klage:
»Herre, du, der mægter alt at mage,
giv mig den Medhjælperske tilbage,
du i Tidens Morgen skænkte mig.«

Intet Svar! da slukkes Haabets Kærte;
nu han da med dump, fortvivlet Smerte
sønderslidende sit arme Hjerte
synker som af hugget Pilevaand;
han, som ikkun Salighed har prøvet,
som i Sorg og Modgang ej er øvet,
tumler uden Modstandskraft i Støvet –
skuer Æblet i den hvide Haand.

Og da Æblets lille Hul han skuer,
end mer rædselsfyldt hans Hjerte gruer,
hvad han aned, her som Vished truer:
hun har gjort, hvad Herren strengt forbød;
og han stønner frem med Taareblikke:
»Tale, se og høre kan hun ikke,
ubevægelig skal saa hun ligge
vel til evig Tid! hvor haard er Død!«

Ej hun vaagner end af Afmagts Slummer,
Smertens Bæger over Randen skummer,
Adam flytter i sin dybe Kummer
Æblet bort fra Evas Haand til sin.
»Ene jeg ej styre kan det hele,
kan min Hjærtevunde aldrig hele,
og nu vil jeg hendes Skæbne dele,
som du sagde skulde dele min.«

Og i Vanvid sløvt han Æblet vender,
trykker Tandene i, men da han kender,
bitre, bedske Smag paa Tungen brænder,
slaar den elskte atter Øjet op;
begge vil de tale jubelglade,
da maa Skammens Rødme Kinden bade;
skjule vil de saa med Figenblade
deres Synd og deres nøgne Krop.

Dunkel Aften
er det vordet;
Himmelkraften,
Skaberordet,
Livets Skænker,
Sandhedsstjernen,
Altets Tænker,
Guddomshjernen,
Kærligheden,
Verdensluen
vil til Eden
hist fra Buen,
som man kalder
Renheds Rige,
Himlens Haller,
herligt stige.
Gennem Luftens
skære Sale
vil Fornuftens
Ejer dale.
Og naar Fredens
Fyrste kommer
ned blandt Edens
fagre Blommer,
han med Glæde
ser de tvende
frem at træde
- ham og hende –
for at kvæde
ham til Ære,
som til Stede
blandt dem være
vil - hvis Naade
kærligt lader
her dem raade
for Gud Fader.

Ham og hende
ser Guds Blikke
dog i denne
Aften ikke.
Ondt Gud Fader
maa fornemme
og oplader
højt sin Stemme:
»Adam, Adam, sig, hvor er du henne?«
Adam bryder
ud fra Grene.
Svaret lyder
bange, ene:

»Store Skaber, Herre, ej vi tvende
vilde nøgne for dit Aasyn træde
eller blottede din Lov udkvæde.«
»Adam, Adam, hvo har dig berettet,
at du nøgen est? har du det gættet?
Nej, ved Kundskabstræets Frugt du rørte!«
»Herre, den, du gav mig, mig forførte;
hun af Kundskabsfrugten turde tage,
jeg af hendes Haand den maatte drage.«
»Eva! du ved Kundskabsfrugten rørte?«
»Herre, Slangen smidig mig forførte.«

Afgrundskrybet
kom fra Støvet
hist i Dybet
under Løvet.

»Slange, lyt! du være skal forbandet!
krybe paa din Bug i Ørkensandet,
der hvor Solens Lue grufuldt brænder;
naar forbrændt og sveden du dig vender
for i svale Skove kølt at blive,
skal dig Huden Krat og Torne rive,
saa du flygter bange bort fra Løvet
og forrevet kaster dig i Støvet,
medens dine Saar maa grufuldt bløde,
og du ruller dig i egen Føde,

thi af Støv og Snavs skal du dig nære,
og du intet andet maa fortære.
Men imellem dig og Mandens Kvinde,
eders Sæd, vil Fjendskab vildt du finde;
dog - tilsidst skal kæmpes Hovedslaget;
frygteligt da drøner Vaabenbraget;
og mens du hans Hæl vil slaa til Skamme,
vil han knusende dit Hoved ramme. –
Eva, du, som saa din Mand forførte,
du, som først ved Kundskabsfrugten rørte,
blødt og bange være skal dit Hjerte,
du skal føde med fortvivlet Smerte,
Manden skal du som din Herre ære,
og til ham skal al din Attraa være;
dog er Fryd der og i al din Smerte:
du maa bære Fostret under Hjerte;
thi skønt det betyder Smerte, Kummer,
det din største Fryd fra nu af rummer. –
Adam, sig, hvi rørte du ved Frugten!
hør da nu din Straf, min Retfærdstugten.
Nu for din Skyld jeg forbander Jorden,
fyldt af Tidsel, Torn den snart er vorden;
du den dyrke skal, arbejde, ile,
slide, slæbe, stønne, sjældent hvile;
en Gang er af usselt Støv du vorden;
atter skal du vorde Støv i Jorden;

min Forbandelse har dog en Glæde:
Du i Ansigts Sved dit Brød skal æde;
thi skønt det betyder Smerte, Kummer,
det din største Fryd fra nu af rummer. –
Kundskabsfrugten har I haft i Hænde,
Forskel kan paa godt og ondt I kende.
At I Livsens Frugt ej og skal tage,
maa jeg jer af Paradiset jage.«

Kun et Blik! endnu et sidste Blik
til den rene Uskyldstid, der gik!
kun et Blik! et sidste Blik tilbage
til de svundne, lykkelige Dage!

Kun et Blik! - der straal'er Flodens Strøm
skønt og kort som Salighedens Drøm;
kun et Blik! - de Kundskabstræet skuer,
utilgængligt, mørkt paany det truer.

Kun et Blik! - der plejede de to
skønt at skue Gud hver Aften tro;
kun et Blik! - der sammen fro de iled,
Favn i Favn de der om Natten hviled.

Kun et Blik! - saa ud i Livets Strid,
endt er Salighedens søde Tid;
kun et Blik! - thi Himlens Gud har givet
dem for Saligheden Dødelivet.

Kun et Blik! - i Himmelglødens Skær
ligger Paradiset badet der;
kun et sidste Blik til Rosengærdet!
aah! Keruben sænker Flammesværdet.